

CIVILINGENJÖR
LENNART SJÖGREN
DJURGÅRDSVAGEN 220-222
878 STOCKHOLM NO SV 411E

ny värld I BILD

NORDISK TIDSKRIFT FOR MORALISK UPPRUSTNING

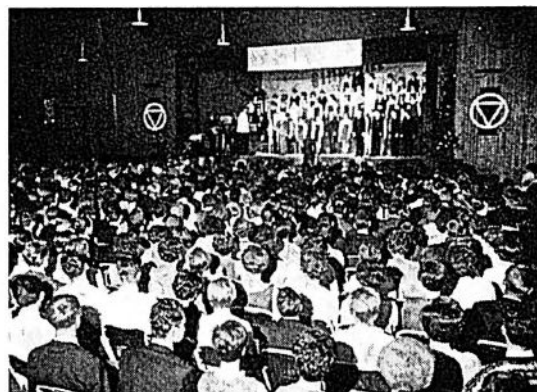
*Indiska
barn*

NR 6-7
JUNI-JULI
1967

Innehåll

- Sid 3
Asiens miljoner
 Av R D Mathur
- Sid 10
Samvetets majestat
 Av biskop Bengt Jonzon
- Sid 12
»Sing Out Tyskland»
 i Norge och Danmark

- Sid 16
— oss fredsduvor emellan —
 Av Einar Engebretsen
- Sid 18
Aktuella bocker
 Av Keld Jørgensen
- Sid 19
Dikter
- Sid 20
Kan du høre verden kalle
En ny sång
- Sid 23
Resemål i sommar

2/3 av mänskligheten bor öster om Suez

däribland

700milj.

kineser

500milj.

indier

I en intervju med Singapores statsminister, Lee Kuan Yew, för en tid sedan understök denne hur viktigt det är att understödja en positiv utveckling inom ett område i Asien. En sådan utveckling kan ge hopp åt alla de övriga miljoner människor, som lever i Asien, sade han. Sker detta däremot inte, kan katastrofen stå för dörren.

I nedanstående artikel skisserar R D MATHUR från New Delhi ett program som under de kommande två åren skulle kunna lanka utvecklingen in i en ny riktning i Indien, om alla krafter sattes in för att lösa de problem som han pekar på.

Som student grundade R D MATHUR FN:s studentforening i New Delhi. Under de senaste 15 åren har han nära samarbetat med Rajmohan Gandhi. Han har därigenom ingående kunnat sätta sig in i förhållandena i Asien och Afrika liksom i Europa och Amerika och har knutit kontakter med många markanta personligheter i dessa delar av världen.

Mer än två tredjedelar av mänskligheten bor öster om Suez. Den delen av världen är som en vulkan på väg mot utbrott. Vad som under de närmaste fem åren sker med de 700 miljonerna i Kina, de 500 miljonerna i Indien och de många miljonerna i Australien, Indonesien, Malaysia och Vietnam kan mycket väl komma att ändra förhållandena för hela världen.

Vad som sker med dem kan avgöra hela världens framtid

En vulkan på väg mot utbrott..

Det påstas att enbart i Indonesien mer än 800 000 människor dött under den maktkamp som pågått där de två senaste åren. Några menar att det var en kraftmatning mellan Pekings och Moskvas styrkor och att Moskvas styrkor vunnit. Vad sanningen är, så har en stor mänsklig tragedi utspelats, som kan och måste undvikas i andra delar av världen.

I Vietnam forstatter Amerika och dess allierade liksom också nord- och sydvietnameser att ge sina liv. Det lär kosta 240 000 dollar att döda en vietcongsoldat. Ryssland ökar sina vapen-

sändningar till Vietcong. Västmakterna är tillfreds så länge inte ryska trupper direkt och öppet kampar på andra sidan.

De revolutionärer i Kina som offrade allt och som lät mörda miljontals människor för att skapa en bättre framtid för folket kan inte längre komma överens med varandra. Åter måste miljontals människor dö i maktkampen mellan dem som ännu igår var kamrater.

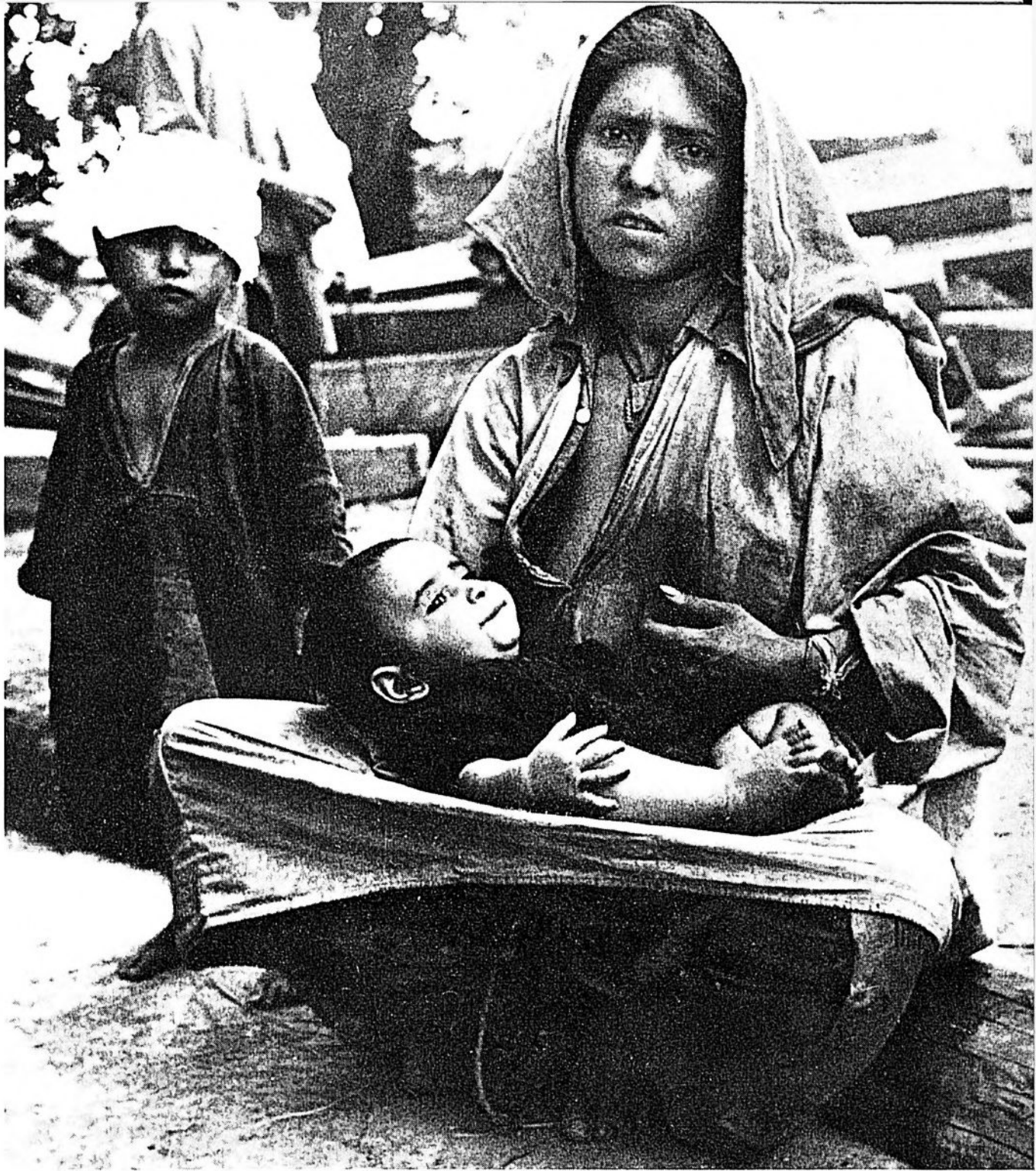
Vem som än har rätt eller fel, vem som än vinner denna kamp är sanningen den att det varje natt finns

tusentals nya modrar, vilkas söner aldrig återvänder. Och tusentals husturor blir ankor och måste leva utan hopp för resten av sitt liv.

Folkmiljonerna i Asien får inte behandlas som vore de av trä och sten. De har sin längtan efter ett rikt liv, sina sorger och sin fruktan, sin vanskap och lojalitet. Varje människa med ett hjärta i kroppen skulle kunna göra det till sin angelägnaste uppgift att bidra till att dessa miljontals människor skall få en bättre och mer hoppgivande framtid.

forts sid 6

Miljonerna i Asien får inte behandlas som vore de
av tra och sten

Varje ny natt har
◀ nya modrar forlorat sina soner och nya hustrur sina man

Indien är nyckeln till

I delstaten Bihar i Indien lever 43 miljoner människor under hotet om undernärning och svält. Den fråga som mången mor dar står inför är inte om hon skall ge två eller ett ägg till sina barn, utan vilka av hennes sex barn som skall få en sked ris och vilka som måste gå till sängs utan mat.

Jag är utled på ytligheten som kommer till uttryck hos experter och intelligenta människor i västern, när de påstår att hungerproblemet i Indien kan lösas genom att slakta alla korna och dela ut piller. Även om man slaktade alla korna utan hänsyn till några religiösa och sentimentala känslor — vilka i dessa fall ofta inte kan förklaras logiskt — skulle de ändå inte bli mat till mer än knappt en vecka. Och jag skulle inte vilja skapa ett folk av oansvariga människor genom den sorts familjplanering som genomföres med hjälp av piller och sterilisering.

Ledande män i Indien berättade nyligen för mig att vissa länder utövar påtryckning på Indien. De lovar livsmedel endast om man sätter i gång med ett stort steriliseringsprogram i landet. De har till och med erbjudit helikoptrar för att transportera läkare från by till by för att sterilisera folk och undervisa dem i användningen av preventivmedel.

Vad vi behöver i Indien är inte en undervisning i ansvarsloshet och omoral, vilket förstör karaktären hos ett folk som är i desperat behov av karaktär. Vad vi behöver är män och kvinnor som kan lära vårt folk hur man tillämpar renhet i familjerna, hur man använder sin energi och kraft till att bygga upp sitt land, hur man blir fri från det begär som binder och förblindar människor och folk.

Vi behöver hundratals helikoptrar som kan föra människor från by till by överallt i Indien och lära ut hemlig-

Vi behöver hundratals helikoptrar som flyger från by till by med män och kvinnor, som kan lära oss att leva efter absoluta normer - och omforma hela vårt levnadssätt.

Asien

heten med absolut arlighet, renhet, osjalviskhet och karlek Utmaningen till oss liksom till hela varlden ar om Indien kan bli en smedja dar ett svar for hela varlden kunde smidas Den basta form av bistånd från något land till Indien ar hjalpen att forandra manuskor

Frank Buchman, som tog initiativet till Moralisk upprustning, hade hand om hemlosa barn innan han upplevde den forvandling som omformade hans liv Styrelsen for barnhemmet gav honom inte tillrackligt mycket pengar for verksamheten och ville minska på maten till barnen Frank Buchman blev bitter och ursinnig, och i ett brev till styrelsen sade han »For mig ar det inte en fråga om att få några dollar ytterligare for barnen Vad det verkligen galler ar om alla som kommer till Kristi dorr, antingen det ar man, kvinnor eller barn, skall få nog med mat i magen, ett tak over huvudet och ett rikt och fullodigt liv »

I Asien har vi forsokt allt — diktatur, kommunism, materialistisk demokrati — och vi har ställt till mycken oreda Nu har två nya faktorer framkommit på den asiatiska scenen For det forsta har en del av oss for forsta gangen i historien blivit medvetna om att vi behover hjalp av andra lander och av varlden, och vi ar beredda att uppge vår stolthet for en battre framtid for vårt folk

For det andra har vi blivit medvetna om att inga politiska eller militara grupperingar eller hårdare anstrangningar kommer att besvara situationen Vi behover nu på våra knan vanda oss helt till Gud Vi måste odmjukt soka Hans ledning och djarvt

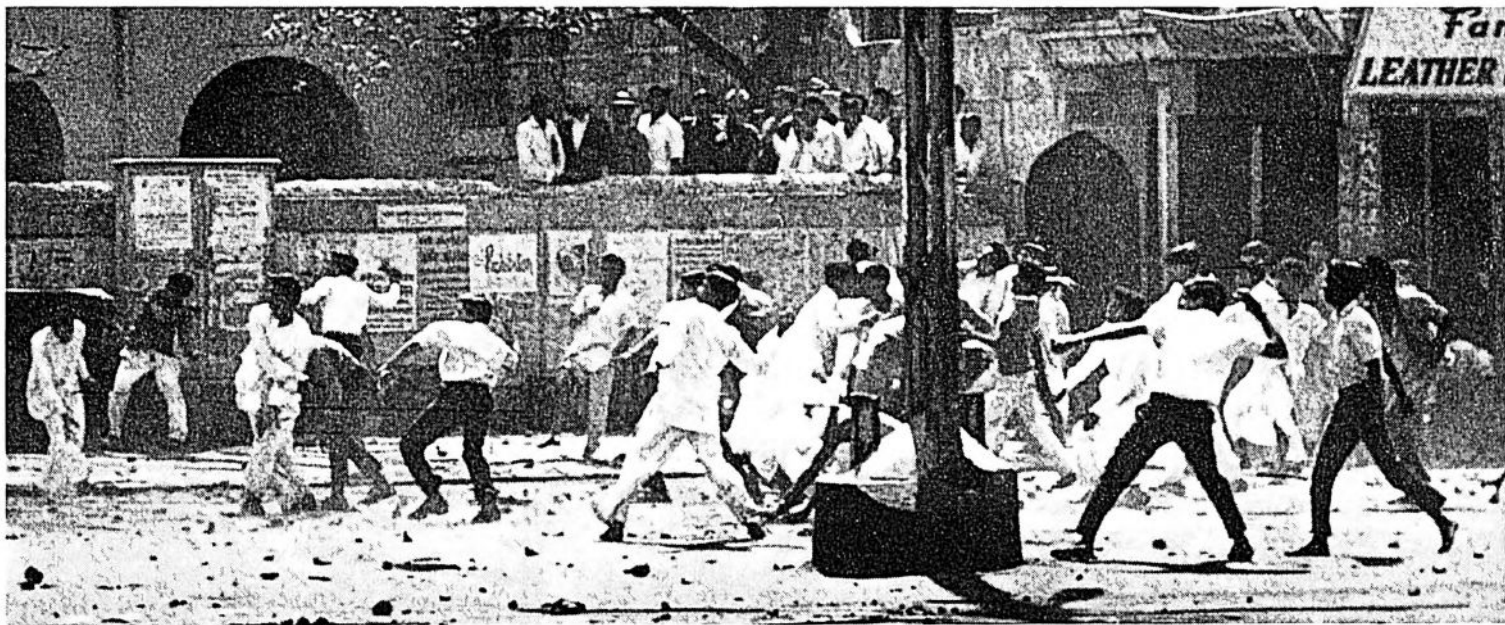
Helikopter från det indiska flygvapnet (overst tv) En av Indiens 600 000 byar — biblioteksbussen kommer (nederst tv)

Hamnarbetare i Bombay vid ett mote for Moralisk upprustning (ovan th) — Lastning i indisk hamn (th)

Vi måste fora en helt ny anda till hamnarna, så att livsmedelsbåtarna lossas snabbt och maten kommer ut till miljonerna

Ett sexpunktsprogram

genomföra den En del av oss har beslutat att gora det Vad som skulle ge oss tro och hopp vore om andra ville ta på sig att åter kristna vastern

En av de mest ansvariga ledarna i Indien berättade för mig att Ryssland och Amerika nu har ett gemensamt program för Indien, både när det gäller atomkraften och livsmedelsförsörjningen Man utovar kraftiga på-

tryckningar för att tvinga sina ideer på det indiska folket Många tror att om detta fortsätter, så kommer Indien att tvingas gå samman med Kina, som man anser är det enda land som stått emot trycket från Amerika och Sovjetunionen och förhindrat en »rubel-dollar-imperialism»

Gud är starkare än alla länders förenade makt och lösningen för Indien

Vi behöver en arme av män och kvinnor, som genom att förvandla människor kan besvara våldsdåd och gaturoligheter

vore kanske att söka sig till en total gruppering med Gud

Den fråga som vi nu står inför är mycket enkel Kan Indien med hjälp av resten av världen under de närmaste fem åren presentera en lösning i sitt eget folk? Om det inte sker skulle Indien kunna bli ett nytt Vietnam i gigantisk skala, dit den övriga världen tvingades sända bombplan och

Vi behöver en miljon europeer som utöver sitt tekniska kunnande kan lära oss att ha omsorg om våra medmänniskor, säger Rajmohan Gandhi, som har ses samman med unga indier, som vill vara med i hans aktion

tankbarar for ett krig som kunde innebära en odesdiger ekonomisk och social forändring for dem sjalva

Jag tror att vi kunde besluta oss for att med Guds hjalp gora det inom de narmaste två aren

Vi skulle kunna

- ▶ besvara hungersnoden i Indien,
- ▶ skapa en helt ny anda i hamnarna, sa att livsmedelsbåtarna kunde lossas snabbt och livsmedlen na miljontals manniskor,
- ▶ i parlamentet skapa en kår av man och kvinnor fran alla partier, som lar sig att forvandla manniskor och satta landets framtid framfor sin egen makthunger,
- ▶ nå massorna genom filmer, som kunde ge tro och moraliska normer som en grund for livet i varje hem i Indien,
- ▶ skapa en arme av man och kvinnor, som genom forändring av manniskor kunde besvara vald och oroligheter på gatorna i Bengalen och andra delar av Asien,
- ▶ inspirera ungdomen att skriva pjaser, som kunde ge vårt folk nya mal och motiv

Nar manskligheten nu både vetenskapligt och tekniskt utvecklats så oerhort ar det orimligt att miljontals manniskor maste gå hungriga till sängs, samtidigt som miljarder forbrukas på att na manen

Hindret ligger kanske i manniskan sjalv En revolution av en kolossal omfattning, på varje kontinent, som innebar en forvandlande kraft i den manskliga naturen kunde vara nasta steg både for den kommunistiska och den icke-kommunistiska varlden Moralisk upprustning har standigt visat att manniskan kan andras och att forhallandena kan andras Nu hanger det på fornuftigt folk och på regeringarna i alla lander att tillampa detta faktum i jattelik omfattning så att man i lander som Indien med hjalp av man och kvinnor som givit sitt liv till Gud på två ar skulle kunna uppnå vad 100 ar av engelskt valde inte uppnått dar och vad 18 ar av Maos valde inte uppnått i Kina

Da dr Zakir Hussain den 13 maj tillträdde ambetet som Indiens president, forpliktade han sig att tjana »absoluta värden» Han sade då bl a

»Uppgifterna framfor oss ar så valdiga att ingen har råd att bara sitta och titta på eller att låta hopploshet gripa omkring sig i vårt land Situationen kraver av oss arbete, arbete och mer arbete, tyst och uppriktigt arbete, ett solitt och ihardigt återuppbyggande av vårt folks hela materiella och kulturella liv

Som jag ser saken har detta arbete två sidor att man arbetar på sig sjalv och att man arbetar for samhället man lever i Dessa två sidor befruktar varandra omsesidigt Arbetet med en sjalv består i att folja driften att utvecklas moraliskt som en fri manniska under frivillig disciplin, vilket ar en nodvandig forutsättning for denna utveckling Dess slutprodukt ar en fri moralisk personlighet Vi kan glomma denna slutprodukt endast med stor risk for oss sjalva »

Bilden Dr Hussain t h tillsammans med sin foretradare dr Radhakrishnan

... och vad kan en nordbo göra?

Kunde situationen i Asien vacka vart folks samvete? Indignationen och protesterna mot krig och hungersnod i Asien vaxer sig sa starka att det blir kravaller på gatorna i vart fredliga Norden

Manga har en orolig kansla av att protester och indignation inte ar effektiva De langtar efter konstruktiv handling, efter en mojlig het for var enda nordbo att vara med om att andra situationen

Kunde det aktionsprogram som i foregaende artikel skisserats av R D Mathur ge oss en sadan mojlig het? Ett sådant program skulle krava en personlig insats i Indien av massor av europeer Rajmohan Gandhi, som leder Moralisk upprustnings arbete i

Indien, sager »Jag skulle tro att vi behover en miljon manniskor fran Europa som personligen vill satsa flera ar i Asien under de kommande åren och decennierna manniskor med en tro och sinne for att tjana och ta hand om sina medmanniskor i samhället »

Men dessutom, och framfor allt, skulle en insats i den skala som det har ar frågan om krava, inte bara 1 procent till u-hjalp, men 100 procents omställning av hela vårt satt att tanka och leva som individer och folk

Kunde detta bli en malsättning som aterger vårt folk den vilja till offer och solidaritet som utvecklades i vida kretsar under arbetarorelsens och de kristna folkrorelsernas tidiga kampar?

Red

Samvetets

Av Biskop Bengt Jonzon

I vår tid har *hjarnan* triumferat såsom aldrig förr i historien. Intet tycks vara omöjligt för vetenskapen. Men den har ändå inte kunnat förhindra att samma tidsskede som sett vetenskapens stora landvinningar också sett historiens två blodigaste världskrig. *Hjarnan* har inte kunnat förhindra detta, den har medverkat därtill.

Hjarnan kan inte säga oss vad som är rätt. Den kan säga om jag handlar så eller så, kommer förmodligen följden att bli så och så. Men den kan inte säga varför jag bör handla på det ena eller andra sättet. Säger den du bör handla så därför att du annars skadar samhället eller din familj, kan genast svaras: varför skall jag leva för min familj eller för samhället? Var och en är själv närmast.

De avgörande frågorna i människans liv, frågan om rätt och orätt, om livets mening, avgöras icke och *kan* icke avgöras av någon vetenskap. Om så kunde ske, borde ju enigheten i de stora livsfrågorna vara störst bland de vetenskapligt högst bildade människorna och borde man också bland dem finna de renaste och starkaste karaktererna. Var man vet att det icke förhåller sig så? Den moraliska och andliga förvirringen är ingalunda mindre vid universiteten än i verkstäderna och det vanliga yrkeslivet.

Vad kan vetenskapen veta?

Vi måste upphöra att låta oss imponeras av dem som med vetenskapliga anspråk och allsköns psykologisk och filosofisk visdom vill upptrada som våra vägvisare i de avgörande livsfrågorna. De är icke ute i veten-

skapens ärenden. Naturligtvis måste man tanka, och tanka skarpt och klart i moraliska och andliga frågor, liksom i alla andra. Men dessa frågor *besvaras* icke av någon vetenskap. Svaret måste man leva sig till, kampa sig till i sitt eget liv. Att leva som människa är att nodgas handla. Men hur skall jag handla? Ingen annan kan säga det. Ingen vetenskap. Jag måste själv bestamma. Handlingen är min, ansvaret är mitt. Då måste också valet vara mitt.

Ganget och samvetet

Men om *hjarnan*, intelligensen icke kan leda mig i detta val, vad skall då leda mig? *Samvetet*.

Jag hör genast invändningen: hur kan samvetet leda oss? Det domer ju så olika hos olika människor och folk. Jag vill svara med en motfråga: vad kan annars leda oss? Om vi icke kan vandra till samvetet, vad återstår då annat än den flod av mänskliga meningar, av vad folk »tycker» som strömmar över oss i pressen, TV, i kulturdebatten och i umgänget? Umganget hotar alltmer att bli bara »ganget», inte bara bland ungdomen, utan också bland de äldre. Man lever under ett outtalat tyranni man »skall» tanka så, göra så. Ty »så tankar man ju nu för tiden». I detta »umgänge» försvinner alltmer de ord som svarar mot de stora livsfrågornas verkliga natur, ord sådana som *samvete*, *tro*, *ond*, *god*, *skuld*, *ånger*, *forlåtelse*. De ersätts helst med termer från den moderna psykologien. *Samvetet* har varit ett stort och allvarligt ord i våra folk, likaså alla med detta ord sam-

mansatta uttryck, såsom *samvetsmänniska*, *samvets sak*, *samvetsgrann*, *samvetslös*. Om samvetet bagatelliseras och mister sin auktoritet, kommer också dessa ord att förlora varje allvarlig mening. Vi måste därför kampa för en samvetetslivets renässans, vi måste återupprätta *samvetets majestät*.

Ett märkligt Kristusord lyder: »Varför låten I icke edert eget inre domar om vad rätt är?» (Luk 12:57). Bokstavligen översatt heter det: varför domar I icke *av eder själva*? — Vi hänvisas till det innersta hos oss själva.

De tusen "tyckenas" villervalla

Samvetet är ett mysterium. Tankare i skilda tider har grubblat därpå. Immanuel Kant såg i *Samvetet* och i stjärnrymden de två ting som aldrig upphörde att fylla honom med förundran. Men den svenska gymnasieutredningen tror sig ha gåtans lösning. Detta är så mycket märkligare, som det är en av utredningens huvudprinciper, att skolan icke skall taga ställning i livsåskådningsfrågorna. Men när det gäller *Samvetet* vet gymnasieutredningen plotsligt besked. De unga skall få lära sig följande: »Man torde ha rätt att påstå, att det normala *Samvetet* uppstår genom en 'interiorisering' (ett förinnerligande) av de formaningar, påbud och förbud med åtföljande belöningar och bestraffningar av många olika slag som barnet under sin tidiga uppfostran är utsatt för». *Samvetet* har alltså »uppstått» på detta sätt. Det är ingenting medfött, ingenting som tillhör människan som människa.

Nu finns det andra meningar i den-

majestät

na fråga, något som gymnasieutredningen icke tycks fasta avseende vid I FN:s »Forklaring om de mänskliga rättigheterna» som Sverige biträtt, heter det »Alla människor äro födda fria och äro utrustade med förnuft och samvete». Här havdas den uppfattning som i sekler varit vedertagen i hela den västerländska världen och även utanför densamma och legat till grund för uppfostran. Samvetet, menar denna förklaring, tillhör liksom förnuftet människans väsen från födseln.

Om gymnasieutredningen har rätt och samvetet intet annat än ett återljud av de förmaningar, bud och förbud våra uppfostrare prantat i oss, så har det ingen annan auktoritet än dessa meningar. Vi hamnar i de tusen »tyckenas» villervalla och i en anarki som till sist kanske kommer människorna att halsa varje diktatur som en befrielse.

Ett levande ting

Men hur kan man havda samvetets auktoritet då det dock är ett faktum att dess utslag faller så olika i olika folk och kulturer och hos olika människor? Det handlar om uppfattningen av rätt och orätt förändras genom livets erfarenheter.

Det är sant att samvetets utslag växlar, ehuru det i grund och botten är mera förvånande hur mycket som är gemensamt i uppfattningen om rätt och orätt inom mycket vida kretsar av mänskligheten. Det finns emellertid två element i samvetet. Det ena är kravet som man förnimmer djupt i sitt innersta väsen, och som i alla tider, alla kulturer, säger detsamma *du måste handla rätt*.

Vad som däremot skiftar är *föreställningarna* om vad som är rätt. Samvetet är inget dött ting. Det är ett levande ting som kan utvecklas. Det kan vara sovande, men det kan vakna. Det kan vidare vara förkortat, förvirrat, men det kan upplysas, hos den primitivaste människa likaväl som hos den kulturellt hogtstående.

Igenkännande

Hur går det till? Det sker i regel icke utan inflytelser utifrån, icke utan att jag möter handlings- och tankesatt av annat slag än mina egna eller möter människor som i sitt liv representerar ett helt annat livsideal. Men det sker icke heller genom att jag lättvindigt låter pracka på mig andras meningar. Det sker då jag vid stilla och djupt övervägande av vad jag hör och ser lyssnar till det innersta i mitt hjärta, till samvetet. Om det handlar om mitt innersta, samvetet, svarar ja till det jag mott, så upplever jag det icke som något frammande som påtryckes mig. Jag upplever det snarare som ett »igenkännande» så här måste det vara, det har ju egentligen vad jag velat och kanske innerst annat. Mitt innersta väsen som människa kommer det till mötes.

Samvetsrosten i vårt inre är ett mysterium. Den är en del av oss själva, något i vårt innersta. Men på samma gång *befaller* den över oss. Dess krav är obetingat, absolut. Varifrån kommer det obetingade, absoluta?

Den kristna tron ser i samvetsrosten ett genljud av Guds stamma och ett tecken på att människan såsom människa är på ett särskilt sätt förbunden med en högre makt, med Gud. Denna

tolkning har självfallet ingen vetenskaplig grund. Den är tro. Men den har goda skäl för sig. Den är ett uttryck för den människouppfattning som på Bibels första blad angives i det enklaste och största ord som är sagt om vad det är att vara människa: »Gud skapade människan till sin avbild».

När människan möter den högsta uppenbarelse av vad det är att vara människa, nämligen Kristus, sker detta »igenkännande». Människan anar sin verkliga bestämning och börjar se vad hon felat och förfelat. Skuld-känslan som installer sig är ett hälso-tecken, den arliga ångern likaså. Människan kan ta emot förlåtelse och förändras.

Människan är ansvarig

Vad kan vi göra för att förnya samvetetslivet och återupprätta samvetets majestät i vårt folk?

Vi kan lara oss att tanka klart och tala klart med de rätta orden om samvetet och de stora livsfrågorna. Vi kan upphöra att låta oss imponeras av allt som i vetenskapens, och särskilt den psykologiska vetenskapens missbrukade namn föres till torgs i dessa frågor. När det gäller de verkliga livsfrågorna är det icke vetenskapen som har talan, utan det är tron, samvetet, hjärtat, erfarenheten. Att förneka samvetet, att förneka Gud, är icke ett ens mera vetenskapligt än att tro på dem. I båda fallen är det frågan om tro. Den enklaste människa utan all högre bildning har samma talan som vilken annan som helst.

Forts sid 22

”Sing Out Tyskland” till Norge och Danmark

»Tysk ungdom sjong sig in i Bergen-bornas hjartan» Så lod rubriken i Bergens Tidende, Vast-Norges största tidning

Från den 14 till den 24 maj var 75 unga tyskar på besök i Norge med sin musikaliska show Sing Out Deutschland. Inbjudare eller arrangörer var norsk ungdom, KFUM i Bergen, de 4 gymnasieföreningarna i Stavanger och studentklasserna i Kristiansand.

De unga tyskarna fick ett entusiastiskt mottagande. »Man måste nog gå ett gott stycke tillbaka i tiden för att finna något som så spontant har engagerat ungdom som »Sing Out», skrev *Stavanger Morgenavis* på första sidan, sedan 200 unga Stavanger-bor samlats efter tyskarnas besök för att starta ett »Sing Out» i Stavanger. I Bergen satte över 400 unga bergensare i gang med gitarrer, slagverk, trumpeter och en manstark sanggrupp.

När borgmastaren Harry Hansen hade halsat gruppen välkommen till Bergen, berättade en av de unga tyskarna, gymnassisten Burkhard Ruthlein, om bakgrunden till att de engagerat sig i Sing Out Deutschland. »Vi vet vad det kostar att som nation vanda Gud ryggen och sätta mänsklig auktoritet som högsta rättesnöre», sade han. »Därför har vi som tyskar ett särskilt ansvar att bygga en värld, där Gud är auktoritet och enhet råder. Vi vill ropa högre än de som säger att det inte finns någon Gud och att det inte är någon skillnad mellan rätt och orätt.»

Vid en lunch för den tyska ensemblen, given av Stavangers stadsfullmäktige, talade bl a stadsfullmäktiges ordförande. »Jag halsar ofta välkommen», sade han, »mer eller mindre personligt engagerad, men i dag gör jag det därför att det är av stor betydelse att ni kommer hit. Det budskap som ni bringar, skapar en samhörighet långt utöver gränserna, en samhörighet som gör det möjligt att glomma de dumheter som gjorts i det förflutna. Och när jag talar om dumheter, tanker jag på alla sidor och inte enbart på en part.»

Det tyska utrikesdepartementet tog del i att bekosta besöket i Norge och

betonade att besöket hade dess fulla stöd. Den tyske konsulen i Bergen gav personligen ett belopp för att starta en Sing Out i Bergen, och han uttryckte sin stora glädje över att en bro hade slagits mellan de båda länderna.

De unga tyskarna kom från olika delar av Tyskland och från olika yrkesgrupper. En var anställd vid posten i Rheinland, en annan var student från Westfalen, en var murarlärling från Pfalz, en var ingenjör från Württemberg, en tekniker från Bayern, en annan studerande från Hamburg. Gruppens musikaliska ledare var norrmannen Torkil Baden, som i tre år har arbetat med Moralisk upprustning i Tyskland.

Den första foreställningen ägde rum i Odda den 15 maj. På eftermiddagen den 16 maj gav tyskarna ett program för 1000 nyblivna Bergen-studerenter och de mottogs med vilt jubel. Samma kväll slutade en foreställning på Håkonsvern, Nordeuropas största marinbas, med en verklig överraskning. 6 norska marinsoldater sprang upp på scenen och faste 17 maj-kokarder på var och en av ensemblen. Slutligen uttryckte amiral Voltersvik sitt tack för foreställningen och sade: »Ni ger mig ny tro på framtiden. Det är uppfriskande att möta ungdom som inte vänder sig mot den äldre generationen för de fel vi har gjort, men som ser framåt för att bygga en värld, fri från brist och nod.»

Följande dag deltog några av tyskarna i 17 maj-taget genom Bergens gator, och på kvällen gav de en foreställning för Bergens KFUM. De var också med i en midnattsgudstjänst, där domprosten Per Lonning i Bergen höll en del av sin predikan på tyska.

Under sitt besök bodde nästan alla de unga tyskarna i norska hem.

De sjunger för fred

»Vi har upplevt något av det bästa, inte bara av tysk ungdom, men av modern ungdom på det hela taget.»

Med dessa ord gav stadsfullmäktige-

Scen från Sing Out Tyskland (ovan) — Nedan: Ordföranden för Kongstads gymnasiums elevråd, Fredrich Buch (langst fram t h) tillsammans med några av de unga tyskar, som han varit med om att inbjuda till Stavanger

ledamoten Aage Petersen i Jyllands-staden Herning uttryck för vad omkring 2000 entusiastiska åhörare i Herning-hallen tankte efter att ha stiftat bekantskap med Sing Out Tyskland. De unga tyskarna hade inbjudit till att medverka i en av Herning-hallens populära kamrataftnar, som samlar åhörare från hela Jylland.

»Frisk i form och rytm», hette det i *Jydsk Aktuelt* under rubriken »Sing Out-succé i Herning». Tidningen skriver vidare att det har rör sig inte bara om underhållning, utan också om ett budskap till ungdomen om sammanhållning i samhället trots politiska och religiösa skuljelinjer och olikheter lander emellan.»

I samband med arrangemanget i Herning-hallen blev det tillfälle för de unga tyskarna att stifta bekantskap med dansk ungdom i en rad städer på Jylland.

»Stor Sing Out-traff i Holstebro till hosten», skriver *Holstebro Dagblad*, och omtalar att man efter de unga tyskarnas besök beslutat att Holstebrohallen skall bli ramen för en stor Sing Out-traff till hosten, då man spelar och sjunger »i moderna pop-rytmer om fred och frihet, om kärlek till medmänniskor och om en ny och bättre värld, om dessa idéer genomföras.»

»Unga tyskar som blir väl mottagna här», skriver *Viborg Stifts Folkeblad* om besöket i Viborg, och *Aarhus Stiftstidende* har ett referat om besöket på Hellebjerg idrotts- och ungdomsskola med overskriften »De sjunger för fred.»

Åhörarna som först suttit lyssnande och tysta, bröt ut i stormande bifall då Siegfred Brenke förklarade »Vi i Tyskland har en gång som folk vant oss emot Gud och gjort människovärden till gällande normer. Därför har vi ett särskilt ansvar för att skuldra vid skuldra med alla frihetsälskande folk skapa en värld där Guds vilja är gällande norm, och där det finns en fri demokratisk livsform.»

► Pressen skrev:

Bergens Tidende

»Med ungdomlig och smittande glädje gjorde den tyska Sing Out-gruppen sin Norge-premiar till en festforeställning, som man sällan finner maken till Sång och musik om frihet och om framgång för en ny generation europeisk ungdom ljod genom salen, och ett otroligt smittande framförande fann genvägar hos publiken

Tyska tidningar har betecknat det som ett mellanstort jordskalv. För att lokalisera det hela kan vi kalla dem ett vårligt vattenfall. Det var kraft och spänst över allt vad gruppen gjorde, och ungdomen var vallsignat naturligt i alla sina friska rörelser.

Vad är så budskapet i Sing Out? Texterna talar först och främst om samhörighet, medmännisklighet, ansvar för och en syn för andra människors nöd tvärs igenom alla gränser och raser. Och detta bör självfallet unga människor sjunga om — i synnerhet när det tycks springa fram ur ett personligt, förpliktande engagemang, som vid detta tillfälle.

Om det nu bara vore underhållning på ett avancerat plan, med texter som gav något mer än dagens ytliga popbudskap förstår åter, skulle det i och för sig vara en god sak. Men här är anar man alltså något mera, något djupare — även om det inte utan vidare kan definieras.

Stavanger Aftenblad

»Den tyska sanggruppen presenterade sitt program så att det verkligen gnistade om det. Det som först och främst slog en, var att dessa ungdomarna hade något att ge som kom från hjärtat. De var starkt engagerade av sitt budskap, och detta var väl också hemligheten i deras stora succé.»

Stavanger Morgenavis

»Stavanger-ungdomen blev gripen av tyskarnas sätt att föra fram sin sak och av de idéer de står för. Det började med »Ja, vi elsker» på klingande god norska och fortsatte med friska varia-

tioner på de mest omväxlande tema. Som festlig avslutning var den stora publiken med och sjöng »Fram, fram för mänskor», och armar och ben var i rörelse i hela salen just som det skett på scenen under hela kvällen.»

Dagen, Bergen

»En begejstrad Bergen-publik upplevde i går kväll Sing Out Tyskland. Programmet gick non-stop i gott och väl halvannan timme, och genomfördes med precision och skicklighet.»

En sann explosion i Danmark

Herning Folkeblad

»Det var en sann explosion av ungdom, sundhet, livsglädje och musik som publiken på 2000 från när och fjärran motte vid KFUM:s kamrat afton i Herning-hallen i lördags. Ända ifrån Köpenhamn kom man med bussar för att höra den tyska Sing Outs första arrangemang i Danmark — som knappast blir det sista.

Eftersom det fanns ett köpenhamnskt inslag i publiken, kände sig

kamrataftonens energiske ledare, Aage Petersen, föranlaten att påpeka att man helst såg att entusiasmen höll sig innanför sansade västjydska råmärken, där man inte hoppar upp på stolarna, slår ner lampor eller företar annat sådant som man då och då hör talas om, när pop och gitarrer varit med i spelet. Det hade han inte behövt säga. Även om bifallet kvällen igenom höll på att lyfta Herning-hallens solida tak, var ungdomarna som satt på åskådarplatserna lika sunda som de som stod

flock ungdomar satsa fullt ut. Man var efterhand nära att tvivla på att även människor med ett normalt utseende, i helt normala kläder kan ge sig livsgladjen i vald, utan att det urartar.

Sing Out-rorelsen är internationell. Vi får snart även en här i Danmark, men det var alltså den tyska delen som presenterades för oss i lördags. Tysk ungdom som sjöng om sitt medvetande om det ansvar de särskilt känner som representanter för det folk som en gång slog så mycket i spillror i Europa. Som förstår att det var en vanligt åskadarmentalitet som skapade det tredje riket.

Man kan inte annat än vara glad över en sådan inställning, och gladjen blir inte mindre för att det framställes i en så festlig form som till exempel i sången »Mikkel, kasta bort din gamla topp-luva».

Sing Out-ungdomarna etablerade omedelbart en kontakt över rampen när de började med att sjunga den danska nationalsången med publikens helhjärtade bistånd. Och sedan gick det slag i slag med kor, solister, trios,

kvartetter, muntra och manande framträdanden av mycket, mycket duktiga representanter för båda konen. Det skulle väl vara fel att framhålla några framför andra i ett team med så gott samarbete, men vi kan inte låta bli.

Flicktrion Sångfåglarna var något av det mest valklingande vi hört på länge. Trumslagaren Dieter Flach med ett oronbedövande solonummer, överrostades endast av det bifall som valde in över honom. Peter Eisenbacher var gripande i sitt framförande av »What color is God's skin». Och slutligen den unge dirigenten, Torkil Olav Baden, som precis som namnet säger alls inte är tysk, utan den allra norska. Hans framträdande vid glasflygeln, modell kejsarens nya kläder, var inte bara blandande skickligt, det var medrivande muntert.

Programmet var fullt av medryckande sanger, bl.a. »Fram, fram för mänskor, de är det bästa vi vet», och som sista nummer fick den unga publiken lov att storma upp på scenen och sjunga med. Det gjorde de så att det klang i oronen länge efteråt.

Ovan tv Sing Out Tyskland i Herninghallen i Danmark — Nedan Från Sverige, Norge och Danmark har ungdom medverkat i Sing Out Tysklands aktion i Brasilien. Här publiken vid en föreställning för studenter vid ett av de universitet som besöktes. En student sade: »Ni gav oss en vision för vårt land och en tro på framtiden.»

på scenen. Men att det var omöjligt att hålla händer och fötter stilla för de något mer till aren komna som också var valrepresenterade vid denna vallyckade afton, då de 75 unga tyskarna gav sitt bästa, det är sant.

En eller annan kunde kanske på förhand ha förberett sig på ett moraliskt koncentrat vid upplysningen om att show-ungdomarna är knutna till Moralisk upprustning. Denna rörelse är som bekant inte lika populär i alla kretsar, och där fanns gott om slagord och fyndiga ord, som hamrades in genom upprepning. Men det var goda slagord. Och när man så själv kan sätta kott på benen och i synnerhet när de serveras med sådan charm och entusiasm som i Sing Out, så var där inget man fick i vrångstrupen. Det hela gick hem.

Och det var härligt att se en sådan

-oss fredsduvor emellan

Avlyssnat av Einer Engebretsen

Freddie (till Duvander)

Du ar ingen fredsduva, du ar en gok — en rovfagel Ditt namn ar forbundet med reaktionen, med status quo och militarmakten, for att inte tala om religionen

Duvander

Du har din styrka i att du forenklar allt — men dar ligger också din svaghet Innan vi diskuterar vad du nu sade, sa jag mig vad ditt namn ar forbundet med?

Freddie

Fredsforskningen, den sakliga vetenskapen, det objektiva sokandet efter sanningen Jag ar frigjord från fordomar, blockbildningar och forutfattade meningar

Duvander

Om ord skapade fred, sa vore du ett langt stycke på vag mot ett jordiskt paradys Men ditt namn ar också forbundet med en ensidig anti-amerikanism, som ger en politisk slagsida åt din annars så formfullandade objektivism Man skapar lika litet fred genom att skalla ut Amerika som man framjar friheten genom att skalla ut Sovjet

Freddie

Jag skaller inte ut Sovjet

Duvander

Det ar bra, men inte gott nog Du borde stalla större forvantningar på vad Sovjet kunde gora

Freddie

Sovjet ar anti-pacifistiskt, och darfor har det så lite forståelse for min fredsduvetyyp

Duvander

Kina ar också anti-pacifistiskt, likaså USA Pacifismens tandlosa leende kan knappast charmera och avvapna guden Mars

Freddie

Aha, du ar alltså for krig, eftersom du ar mot pacifismen Då ar det sant som jag sade — du ar ingen duva, utan en rovfågel

Duvander

Nonsens Jag tror bara inte att pacifismen kan skapa fred eller bevara friheten Vapnen ar resultatet av människornas misstro, fruktan och maktbegar

Freddie

Lagg ner vapnen, så forsvinner misstro och fruktan

Duvander

Det ar inte vapnen som astadkommer misstron Det ar misstron som smider vapnen Om du skall gora om kanoner till plogar, sa maste du forst gora om hat till karlek och fruktan till tillit Du maste komma ner till människans motiv

Freddie

Prat, prat Det ar handling som kravs

Duvander

Handlingar av guld skapas inte ur instinkter av bly

Fredsfrida blandar sig i samtalet

Jag håller med Freddie Handling ar tidens losen Hela dagen igår demonstrerade jag framfor amerikanska ambassaden mot kriget i Vietnam Jag holl pa att frysa fjadrarna av mig och blev hemskt forkyld — men någon maste ju offra nagot for freden!

Duvander

Den sortsens aktivitet okar bara din sjalvratfardighet och minskar din kontakt med Washington Det ar en ensidighet som skapar forutsattningarna for guden Mars verksamhet

Freddie

Nonsens! Jag ar pacifist Hur kan en som inte bar vapen skapa forutsattningarna for krig?

Duvander

Krig eller fred ar beroende av vad du har i ditt hjarta Dar vinner eller forlorar man kampen Fred ar inte i forsta hand ett nej till vapen, utan ett ja till att bygga en ny varld

Fredsfrida

Det ligger nagot i det Utan att man under ledning av den leninistiskt marxistiska vetenskapen vander upp och ner på hela det manskliga samhället kommer freden att forbli en illusion Det ar den ekonomiska orattvisan som ar orsaken till alla krig

Freddie

Med andra ord — du tror att krigen kommer att fortsatta till dess hela varlden har blivit kommunistisk?

Fredsfrida

Det kan forhindras genom samexistens mellan olika sociala system

Duvander

Det går inte att basera freden på samexistens Lagger

man *två* ruttna äpplen vid sidan av varandra blir de inte automatiskt *ett* friskt Samexistens är bara ett passivt arrangemang

Freddie

Felet med er är att ni allesammans är belastade med ideologiska synpunkter. Gör er av med ideologierna och slapp fram de nyktra teknikerna. Datamaskinens osentimentala intelligens kan leda oss alla på rätt väg.

Duvander

Vetenskapen är som ett kallt mynt. Den står lika gärna till tjänst åt Fan själv som åt Var Herre. Frågan är bara vem det är som disponerar den. Vetenskapen är också ett missbrukat ord. Sovjet säger att vägen till sann fred går genom den vetenskapliga marxistiska leninismen. Kina säger att dess väg till freden går genom den vetenskapliga marxistiska leninismen. Bada anser att den andre har fel i sitt praktiska utövande av denna vetenskap — ja inte bara fel, utan är helt från vettet. Vilken instans skall då avgöra vad som vetenskapligt sett är rätt och vad som är gålet? Det kan bli krig om den »riktiga» analysen av freden.

Fridman (som just landat)

Det är inte någon människa givet att skapa fred. Det är och det kommer alltid att förbli en Guds nåd.

Duvander

Den tanken kan vara farlig — den får en att fly från sitt ansvar. Det är en defatistisk livsinställning som ser gudfruktig ut, men som förnekar nådens kraft. Människorna väljer själva sitt helvete. De har också frihet att välja sig ut ur det. Alltför många kristna säger »ske Guds vilja» — men följer sin egen. Alltför många människor protesterar mot orättfärdigheten i världen men tar inte itu med de oförrätter de själva begår mot sina medmänniskor. Det predikas och predikas.

Freddie

Nu har du själv kommit rätt långt in i en predikan.

Duvander

Jag har inget emot demonstrationer och predikningar, bara de har tackning i en livsform, i en helhjärtad insats för mänskligheten som gör ord till verklighet. Fred är inte en ide utan människor som blir annorlunda. Att satsa på en fredsforskning som inte leder till förvandling i människor — från yttersta höger- till yttersta vänsterkanten — är att slänga bort skattebetalarnas pengar.

Freddie

Fakta och informationer om atombombens ohyggliga och odeläggande kraft skulle tvinga människorna att kräva fred och nedrustning.

Duvander

Det är lika ineffektivt att skramma människor till fred med informationer om atombomben, som det är att skramma dem in i himmelen med fakta om helvetet. Frukta ett dåligt försvar för freden — den jagas kvickt bort av hamnen och stoltheten. Det är inte frukta för bomber utan kärlek till människor, som skapar fred. Inte kärlek som en tom fras utan som en förpliktande livsuppgift.

Freddie

Det är självklart att det är min kärlek till människor som gör att jag fruktar atombomben.

Duvander

Det är inte självklart. Man kan vara emot något odeläggande utan att man för den skulle är för något uppbyggande. Det ger den självgode känslan av handling utan att han går till roten med problemet.

Fredsfrida

Man måste chockera människorna — vacka dem ur deras slohet och likgiltighet. De måste konfronteras med realiteter, om nödvändigt med brutala och hemska realiteter.

Fred Duva

Det finns något som är viktigare än fred. Frihet.

Freddie

Frihet för vem och till vad? Inget är viktigare än freden, utan den finns det ingen sann frihet.

Duvander

Det är kanske i denna motsättning som nyckeln till det hela ligger. Människorna har plockat isär livets sammanhang som barn plockar sönder en klocka. Var och en springer omkring med sin lilla del och repar att han har funnit den del som visar den riktiga tiden. Frihet, fred, sex, rättfärdighet, upplysning, tro osv.

En hel mängd fredsduvor var av en helt annan mening och allt fler anmalde sig till talarlistan.

En fredsrorelse, som inte rör vid människans djupaste motiv och förvandlar dem, är en illusion och blir till besvikelse. (Ur broschyren »Hvorfor Moralsk Opprustning» av Jens J. Wilhelmsen. Pris nkr 2,50. Beställes genom Moralsk Opprustning, Oslo) ▼

Boserup - samtidigt med investeringarna en framstöt för att ändra mentaliteten

Hækkerup - utifrån djupa kanslor - om gott och ont

Myrdal - korruption - en samvetsfråga för varje företag som arbetar i dessa länder

Det angår oss — Keld Jørgensen recenserar aktuella böcker

U-landerna tränger sig på oss. Politikerna säger att vi här har att göra med de kommande årens största politiska fråga.

Hur kan man få en överblick och den nödvändiga kunskapen så att man kan ta ställning? Ur hogen av aktuella böcker på bokhandelsdisken har vi valt ut några stycken.

»Vi og udviklingslandene«, redigerad av Erling Jørgensen och Jørgen Vedel-Petersen. Forlaget Fremad, Köpenhamn 1967.

»Den nya världen omkring oss ställer krav på en solidaritet som inte går halt vid våra egna gränser«, säger professor Nyboe Andersen i sitt avsnitt av denna bok. Han fortsätter: »Vi måste bli lite mindre upptagna av kampen om den sista femningen och få in ett större perspektiv i vår inställning till våra egna nationella uppgifter och till den värld som omger oss.»

Boken är en serie inlägg av olika fackmän. Bland dem kan nämnas Danmarks tidigare utrikesminister Per Hækkerup och ministern Tom Mboya från Kenya.

I bokens första avsnitt analyseras utvecklingsprocessen. Här ingår en be-

skrivning av de faktiska förhållandena i tre länder på tre kontinenter av danska u-landsexperten. I andra avsnittet behandlas framför allt problem inom u-landerna och i det tredje avsnittet belyses några av de mera kontroversiella problemställningarna.

Om motiven bakom den danska u-landspolitiken säger Per Hækkerup att de har sina rötter i de »djupa kanslorna och föreställningarna i det danska folket om gott och ont, om frihetens värde och om ett folks rätt att fritt bestämma sitt öde.»

I sin beskrivning av ett besök i en indisk by lyckas Vedel-Petersen i ett notskäl göra situationen i ett u-land så livsnära och krasst realistisk, att denna situation blir vårt eget problem.

Man skulle ha önskat att man i en sådan handbok också hade kommit in på en viktig men omtålig fråga som professor Gunnar Myrdal behandlar i sin bok »Vår onda värld« (Rabén och Sjögren 1964), nämligen korruptionsproblemet. Myrdal säger: »Ett faktum är att varje företag som arbetar därute, ställs inför den samvetsfrågan i vad mån det skall vara berättigt att ge mutor åt politiker, tjänstemän och andra för att få igenom en affär.»

Myrdal hävdar att man helt säkert kunde göra u-landerna en större tjänst än alla gåvor, om man beslutade sig för att ändra denna praxis.

»Hjælper vi?« av Mogens Boserup (Gyldendals Uglebøger, Köpenhamn 1967).

Forfattaren vet vad han skriver om, både utifrån sin mångåriga vistelse i Indien och från sitt arbete som chef för Danmarks sekretariat för tekniskt samarbete med utvecklingsländerna. Boken är uppfriskande, både på grund av sin lättfattliga framställning och sin ärliga uppgörelse med dogmer. I sitt förord uppmanar Mogens Boserup läsaren »att läsa med kritisk inställning och motsägelserlust. Alla frågor står vidöppna för diskussion.» Med en sådan inställning hos forfattaren är det uppfriskande att överallt i boken möta en man som är personligt engagerad i det som han skriver om. Utforligt och upplysande diskuterar Boserup de olika formerna för bistånd: ökad handel — facklig och teknisk hjälp — och direkt statlig kapitalinvestering.

Men först och främst gäller det att utvidga dessa länders egen produk-

Forts sid 22

Dikter

En tid ar forbi
En epok ar till anda
Långt inne i kosmos
formas det nya

Raketer går opp
Elektronhjarnor surrar
Men människan viskar
vad galler det hela?

Tekniken kan kuvas
Atomen kan klyvas —
Men människan draper
Vad kan oss ena?

Och rymden ar ode
Var hor jag hemma?

Tag piller i dag
Låt oss dromma och glomma
och slapp in musik
Låt det larma och runga

Men så blir det stilla

Vad ar då galet?
Stillheten hotar
Larm kanns igen
Det stilla är farligt

Men mitt i det stilla
kommer det toner
Inne i hjartats minitransistor —
rytmer som fångar

Rytmen blir tanke
Tanken blir mening
En mening med livet
En mening med världen
En mening med mej

Rytmen i hjartat
stillhetens stamma —
men det ar ju Gud

En epok ar till anda
En ny tid skall komma

KELD JØRGENSEN
(översättning fr danskan)

Gränsen

Vi tycker oss ha rätt i vår beskrivning
av livets ruskighet
och bombningsdoden
Det otackt svarta lagger
slemmig fruktan

som klibbar fast
i våra vardagsoden

Vi tycker oss ha rätt i vår forfaran
vår nya helighet — indignationen
Men var går gränsen
i vårt hjartas patos
emellan hatets ekorop
och samvetstenen?

GERD JONZON

Tryghed

Intet er trygt som den tryghed
at ga med en far i hånden,
når man er barn — og som barned
let taber pusten og ånden

Intet er trygt som den tryghed
i modgang og det, der er værre,
at gå med den far i hånd, som
er magters og herskeres herre

JACOB CHRISTENSEN
(ur »Æbler i en skål«)

KAN DU HÖRE VERDEN KALLE

Text Jens -J Wilhelmsen

Musik Inga Wieselgren

Rytmiskt

The piano introduction consists of four measures. The right hand features a rhythmic pattern of eighth notes in a treble clef, while the left hand plays a simple bass line in a bass clef. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4.

The first system of the song. The vocal line begins with a forte (*f*) dynamic. The lyrics are: "Kan du hö - re ver - den kal - le — Sult - ne, ri - ke, bitt - re, al - le,". The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern as the introduction.

The second system of the song. The vocal line continues with the lyrics: "kal - le ditt hjer - te, kal - le din vil - je, kal - le din ster - ke arm -". The piano accompaniment remains consistent.

The third system of the song. The vocal line concludes with the lyrics: "kal - le Nor - den til an - svar som fol - ke - for - so - ner og venn". The piano accompaniment features a *Legato* marking and a dynamic of *mf*. The lyrics "En el flera röster" are written above the piano part, and "Næ - ring for hver" are written below it.

sul-ten mund Ar-beid for hver le- dig hånd Fri-het for hver bun-det trel Reisning for hver bø- et ånd

f Kan du hø - re ver - den kal - le - Sult - ne, ri - ke,

bitt - re, al - le, kal - le ditt hjer-te, kal - le din vil - je, kal - le din

ster - ke arm kal - le Nor - den til an-svar som fol-ke-for- so-ner og venn

Notex Notografik Copenhagen

Kan du høre verden kalle
sultne, rike, bittere, alle,
kalle ditt hjerte, kalle din vilje,
kalle din sterke arm,
kalle Norden til ansvar
som folkeforsoner og venn.

Næring for hver sulten mund.
Arbeid for hver ledig hånd.
Frihet for hver bundet trel
Reisning for hver boyet ånd.

Det angår oss

tionsapparat, och därför krävs en kraftig kapitalinvestering. Detta är nödvändigt både för att bevara den nuvarande nivån som hotas av den kraftiga befolkningsökningen, men ännu mera för att höja den nuvarande nivån, vilket måste vara målet. Därför förordar Boserup en kraftig ökning av billiga statslån eller direkta statliga kapitalbidrag.

I ett annat kapitel behandlar Boserup ett verk av en indisk sociolog som i ett år har studerat förhållandena i de indiska byarna och drar följande slutsatser: »De materiella förutsättningarna — kapital och teknik — kan inte i sig själva skapa det som behövs. Utvecklingsprocessen kommer inte i gång, om det inte samtidigt med investeringarna görs en insats för att förändra mentaliteten.» Forfattaren framhåller också att »förståelsen för att en förändring av människan själv är en del av den process som sätter i gång utvecklingen, är ju grundtanken i community development (senare i boken förklarad som »insatsen för att höja den sociala och ekonomiska nivån i byarna»).

Tyvärr kommer Boserup inte in på hur detta kan ske men hänvisar till att dessa förändringar måste komma inifrån dessa länder själva. Och det är ju riktigt — men man kunde ändå önska en lika saklig och livfull behandling av denna fråga som av frågorna om ekonomiskt och tekniskt bistånd. Det borde vara en väsentlig del av den danska biståndspolitiken att medverka till en insats på detta område, om u-landerna så önskar.

Men som sagt, Mogens Boserup säger själv att hans bok skall betraktas som ett uppslag till diskussion, och boken är full av sådana uppslag. Man önskar att många tar vara på detta tillfälle och sätter sig in i dessa frågor, så att vi kan få en saklig debatt på bred grundval.

«De rige og de fattige nationer» av Barbara Ward. Gyldendals Uglebøger 1965

Denna bok är visserligen ett par år gammal, men den ger ett väsentligt

historiskt perspektiv och har därför kommit med i denna översikt.

Forfattarinnan hävdar att vi lever i den mest explosivt revolutionära tidsålder som mänskligheten någonsin varit med om. Förut har mänskligheten genomgått den ena revolutionen efter den andra, men vår tidsålder genomlever en rad revolutioner på samma gång.

Den första av dessa är likhetens revolution — likhet människor emellan och likhet nationer emellan. Den andra revolutionen härrör från möjligheten att genom materiella förbättringar skapa en bättre värld här och nu. Den tredje revolutionen är en biologisk revolution — den plötsliga, våldsam accelerationen i befolkningstillväxten. Den fjärde och kanske mest genomgripande av alla vår tids revolutioner orsakas av vetenskapens användning på nästan alla livsområden — administration, politik, sociologi, ja t o m kultur och konst.

Alla dessa revolutioner har haft sitt ursprung i västern, men de har nu spritt sig till hela världen och griper in i det dagliga livet hos de mest av-

lagsna folk. Men på ett märkligt sätt tycks det som om folken i västern avskrivit sig ansvaret. Vi är nog kanske intresserade, men är vi engagerade? Det tycks vara livets lag, säger forfattarinnan, att när man blir rik så är man böjd att bli egenkar.

Detta är bakgrunden för den utmaning som forfattarinnan ger oss. Vi kan antaga denna utmaning, men vi kan inte göra det bara genom teknik och ekonomi. Vi behöver också vision och tro. Vår enda av de revolutioner som vi upplever, för långt utöver våra materiella intressen och utgör en utmaning till vår vilja att bygga upp ett samhälle med ett moraliskt mål och moralisk styrka. På denna grundval kan vi lösa problemen. Detta är en optimistisk men också utmanande bok.

Det är valgorande att det har kommit ut så sakliga och innehållsrika böcker, som gör det möjligt för den enskilde att få en inblick i de väsentliga frågorna som rör samman med vår u-landspolitik. Dessa böcker kompletterar varandra och ger en både kunskaper, förståelse och en lust att bli engagerad.

Samvetet

Vi skall höja vår röst mot den gängse tanken att människan i grunden är oansvarig, att hon bara är ett objekt som skall behandlas av uppfostrare, psykologer eller läkare. Vi har all anledning att vara tacksamma för uppfostrare, för psykologer och läkare, var och en i sin uppgift. Men vi får icke tillåta att människan görs blott till ett objekt som behandlas. Hon är och skall vara ett subjekt, en individ som själv bär ansvar för sina handlingar. Varje annan uppfattning är att förnedra människan.

Men viktigare än allt detta är vad som händer i vårt eget liv och med våra egna samveten. Vi vet hur lätt man bortrationaliserar samvetsförhållandena när man handlat emot samvetet. Men vad blir följderna av en sådan bortträngning och bortrationalisering? Följden blir att samvetets röst talar allt svagare, att samvetet blir so-

vande. Det är det odesdigraste som kan hända en människa. Hela den så kallade »nya moralen» är i grunden ingenting annat än en vidlyftig och falskt vetenskaplig rationalisering av ett sätt att leva som strider mot samvetet. Skall samvetet hållas vakert, måste man lyda det. Det betyder att erkänna vad man gjort orätt, gottgöra det och söka för-läta.

Och det innebär att när jag moter någonting som är större, högre och renare än vad jag hittills mott, är jag villig att ta emot det, låta det, »känna igen» det såsom vad det är — en kallelse att gå framåt, gå vidare. Vill jag ha ett upplyst och klart samvete, skall jag umgås med det högsta jag känner, och det högsta är Kristus, hans ord, liv, person, gärning. Här är uttrycket för gudsbilden som vi djupast inne i vårt hjärta själva äger och just därför kan »känna igen».

Resemål i sommar

With

400

Sjelden er kravene til fart, stil og rommelighet tilfredsstillende på en mer suveren måte enn i With-400. Båten holder norsk rekord med 40 hk motor, den er den første og eneste båt som er tildelt Design-prisen, og den har en effektiv plassutnyttelse med snippsetearrangement som gir stor bevegelsesfrihet om bord — Man kan trygt slå fast at With-400 er en ener blant 15-fotere

With — båter for gode sjøegenskaper

SVERIGE, Lundsberg, Varmland, 26 juni—7 juli 1967
Nordisk konferens for Moralisk opprustning

ENGLAND, London, Westminster Theatre Arts Centre

Palace Street, Buckingham Palace Rd, London SW 1

TEATER Westminster Theatre ger fram till den 24 juni Peter Howards skådespel HAPPY DEATHDAY

Gastspel fr o m den 27 juni av den indiska musikalen INDIA ARISE. Därefter gastspel av den engelska musikalen «IT'S OUR COUNTRY, JACK»

KONSERT Sibeliuskonsert den 2 juli

KONFERENSER Varje weekend under juni, juli och augusti arrangeras på Westminster Theatre Arts Centre konferenser med olika aktuella temata och deltagande av industrins parter inom olika branscher, pedagoger, lakare, ungdom etc. För weekenden den 17—18 juni är t ex temat »Which way will science take the modern world?»

SCHWEIZ, Caux-sur-Montreux

Moralisk opprustnings konferenscentrum i Caux öppnades den 3 juni. Konferensverksamheten pågår t o m september månad. Den omfattar bl a tre kursperioder för dem som vill vara

— **ANSVARIGA FÖR MORGONDAGENS VARLD**

5—26 juni, 10—31 juli, 7—28 augusti

— **EUROPEISK INDUSTRIKONFERENS** med fackföreningsman och industriledare från olika delar av Europa, 13—23 juli

— **INDIA ARISE**, den indiska musikalen, och Rajmohan Gandhi, mahatma Gandhis sonson, vantas till konferensen den 13—23 juli, varvid EUROPAS ANSVAR FÖR ASIEN blir huvudtemat

— **MORGONDAGENS STAD** 17—18 september. Stadsplanerare, arkitekter, sociologer o a konfererar

— **INTERNATIONELL JORDBRUKSKONFERENS** 15—25 sept

USA, New Rochelle, New York

FRIHET PÅ MARSCH är temat för en Sing Out-festival i New Rochelle i juli och augusti med deltagare från 14 länder i Afrika, som ingår i »Harambee Afrika», 100 ungdomar i »Let's Go 67» från Korea till Indonesien, ca 200 ungdomar med charterplan från olika Sing Out's i Europa samt deltagare från Sydamerika — från Brasilien till Venezuela och Västindien

Närmare upplysningar angående »Resemål i sommar» kan erhållas från Moralisk opprustnings kontor, Sveavägen 34, VI, Stockholm, tel 08/10 34 56

ny värld

I BILD

**NORDISK TIDSKRIFT
FÖR MORALISK UPPRUSTNING**

Utgives av IDÉ och KULTUR

Utkommer en gång i månaden

I redaktionen

Finn Harald Wetterfors, Sverige

Keld Jørgensen, Danmark, adm red

Anders Eskeland, Norge

Lennart Sjøgren, Sverige, ansvarig utgivare

Fotografier och teckningar med tillstånd av

Sid 1 Svenska FN förbundet, 2 FN förbundet, 4—5 Nordisk Pressefoto, 6 Press Information Bureau, Govt of India (här förk Ind Press Inf) FN förb, 7 Ind Press Inf, 8 Nord Pressefoto, David Channer, 9 Ind Press Inf, 13 MRA Photo, Bonn Eilkn 14 Ib Andersen, Billedcentralen, Herning, 15 MRA Photo, Bonn, 17 Einar Engbretsen 18 Nordisk Pressefoto, Reportagebild

PRENUMERATIONSPRIS per år (12 nummer)

Sverige kr 20 —

Danmark dkr 24 —

Norge nkr 25 —

Finland mk 18 —

DANMARK

Holbergsgade 11, København K
Postgiro 13 05 50 Tel BYen 438

FINLAND Postgiro 11 20 95, Helsingfors

NORGE

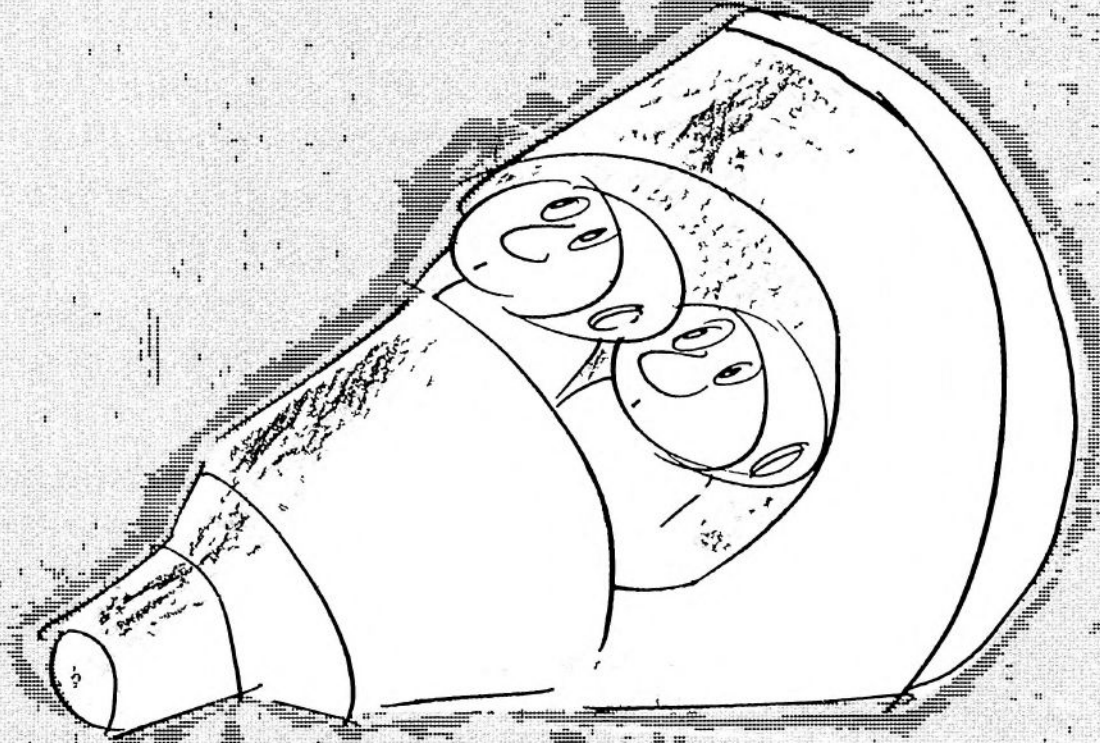
Inkognitogata 32, Postboks 1243, Vika, Oslo 1
Postgiro 12 579 Telf 44 64 78

SVERIGE

Sveavägen 34 VI, Stockholm C
Postgiro 70 61 90 Tel 10 34 56

© NY VÄRLD I BILD

Tryckt av A/S Ahrent Flensborg Bogtrykkeri, Ringsted

Trebors goda karameller har annu inte nått månen, men runt jorden når de allt hogre i popularitet

Trebor